

Lög

30
27. júní

um

erfðafjárskatt.

Vjer Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallist á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Af öllum fjármunum, er við andlát manns hverfa til erfingja hans, og sje búið tekið til skifta hjer á landi, skal gjalda skatt í rikissjóð.

2. gr.

Fjárhæð erfðafjárskattsins er ákveðin þannig:

A. Af erfðafje, sem hverfur til þess hjóna, er lifir hitt, til niðja hins látna. kjörbarna og fósturbarna, svo og af fjórðungshluta, ef ráðstafað hefir verið með arfleiðsluskrá til annara, skal svara af arfi hvers erfingja um sig:

1. Af fyrstu 1000 kr. 1¼ af hundraði.

2. — næstu 1000 — 1½ — —

og svo áfram þannig, að skatturinn eykst um ¼ af hundraði á hverju þúsundi, sem arfurinn hækkar um, alt að 10 af hundraði.

B. Af erfðafje, sem hverfur til foreldra hins látna eða niðja þeirra, er ekki heyra undir staflið A., skal svara af arfi hvers erfingja um sig:

1. Af fyrstu 1000 kr. 5½ af hundraði

2. — næstu 1000 — 6 — —

og svo áfram þannig, að skatturinn eykst um ½ af hundraði á hverju þúsundi, alt að 25 af hundraði.

C. Af erfðafje, sem hverfur til afa eða ömmu hins látna, eða niðja þeirra, er eigi heyra undir stafliðina A. og B., eða til fjarskyldari erfingja, eða óskyldra, skal svara af arfi hvers erfingja um sig:

1. Af fyrstu 1000 kr. 11 af hundraði

2. — næstu 1000 — 12 — —

og svo áfram þannig, að skatturinn eykst um 1 af hundraði á hverju þúsundi, alt að 50 af hundraði.

- 30** D. Af erfðafje, sem hverfur til kirkna, opinberra sjóða, gjafasjóða, fjelaga,
27. júní stofnana, eða annars slíks, skal greiða 10 af hundraði.

3. gr.

Erfðafjárskatt skal greiða af öllu því, er nefnist arfur í eiginlegum skilningi, og ennfremur af gjafaarfi, dánargjöfum og arfi fyrirfram greiddum, sbr. tilsk. 25. sept. 1850, 10 gr.

Ennfremur skal greiða erfðafjárskatt af verðmætum eigum eða rjettindum, er við andlát manns hverfa til erfingja, eftir samningi hins látna manns við annan, eða fyrir fjárgreiðslu af hendi hins látna. Undanþegið skatti er þó tryggingarfje og lífeyrir, sem keyptur er fyrir annan samkvæmt ákvæðum laga eða opinberri fyrirskipan.

Af fasteignum hjer á landi, er falla í arf við skifti, er fara fram í útlöndum, skal greiða erfðafjárskatt eftir þessum lögum til ríkissjóðs. Skip, sem skrásett eru hjer á landi, skal fara með sem fasteign.

4. gr.

Erfðafjárskatt skal og greiða:

1. Af gjöfum, er gefnar eru í lifanda lífi, er gefandi hefir áskilið sjer tekjur eða not gjafarinnar til dauðadags eða fyrir ákveðið tímabil, sem eigi er á enda runnið á dánardægri hans.
2. Af gjöfum, er gefnar eru á hinu síðasta ári fyrir andlát gefanda, ef eigur hans hafa fyrir gjafirnar rýrnað um 10 af hundraði eða meira.
3. Af öllum fjármunum, er gefnir hafa verið eða afhentir í því skyni að komast hjá að greiða skatt eftir lögum þessum.

5. gr.

Þá er annað hjóna deyr, og það, sem lengur lifir, situr í óskiftu búi, skal eigi greiða erfðafjárskatt af fje því, sem óskift er, en upphæð búsins skal þá ákveðin á þann hátt, er segir í 10. gr.

Ef það hjóna er situr í óskiftu búi, borgar erfingjum hins látna, einum eða fleirum, allan arf þeirra eða nokkurn hluta hans, áður en til skifta kemur, skal gjalda erfðafjárskatt af arfahlutum þesum, þegar búið kemur til skifta, og greiðist skatturinn af erfðafje þeirra erfingja, er þá taka arf, í rjettu hlutfalli eftir skyldleika þeirra við arfleifanda.

Hafi það hjóna, er situr í óskiftu búi, gefið erfingjum hins látna meira er svarar hálfri upphæð búsins, skal telja gjafir þessar með til erfðafjárskatts, þó svo, að hækkinin nemi ekki meiru en helmingi upphæðlegar búsupphæðar.

6. gr.

Nú nemur fjárhæð sú, er til erfingja fellur, eigi 100 krónum samtals, og skal þá dánarbúið undanþegið erfðafjárskatti.

Skattur skal talinn af hverjum 10 krónum af fjárhæð hvers fjárerfðahluta, en minni fjárhæð eigi til greina tekin.

Undanþegin erfðafjárskatti eru handrit, bókasöfn, listaverk og minjagripir, er verðmætir eru fyrir sögu landsins, listir eða vísindi, ef hlutir þessir eru ánafnaðir eða gefnir opinberum söfnum landsins eða alþjóðlegum stofnunum.

Af erfðafje, sem ánafnað er til guðspakka, líknarstofnana eða almenningsnota, er stjórnarráðinu heimilt að færa erfðafjárskattinn niður í 5 af hundraði hverju.

7. gr.

Fjárhæð erfðafjárskattsins skal reikna eftir skyldleika erfingjans við arfleifanda, hvort heldur arfurinn fellur til erfingja að lögum eða eftir arfleiðsluskrá.

Nú eru hjón skilin að borði og säng, en arfur dæmist öðru þeirra eftir hitt látið, og skal þá telja erfðafjárskattinn eftir skyldleika þess við hið látna.

Af erfðafje, sem tilfellur hjónum, er búa sameignarbúi, skal telja erfðafjárskatt eftir skyldleika þess hjóna, er nærskyldara er hinu látna, ef erfðafjeð rennur inn í sameign þeirra. Þegar fjárhæð sú, er til arfs fellur, er falin í árgreiðslum, svo sem árlegum lífeyri, vaxta- eða afgangsafnotum eða því líku, þá skal telja erfðafjárskatt af fjárhæðinni tífaldaðri, ef árgreiðslan er bundin við lífstíð eins eða fleiri, er á lífi eru þegar arfurinn fellur, eða við óákveðna áratölu; en ef endurgreiðslan er miðuð við ákveðna áratölu, skal margfalda fjárhæðina með áratölunni, þó aldrei meira en 25 árum, en sje fjárgreiðslan evarandi, skal hún tuttugu og fimm földuð.

8. gr.

Erfðafjárskattur kemur í gjalddaga við lát arfleifanda, og skal, þegar opinber skifti fara fram, greiddur í skiftalok. Í dánarbúum, er myndugir erfingjar eða sjerstakir skiftaráðendur skifta, eða þegar arfur er tekinn án skifta, skal skattinn greiða á 12 mánaða fresti frá andláti arfleifanda, nema innköllum hafi verið gefin út með 12 mánaða fyrirvara, en þá skal skattinn greiða á 3 mánaða fresti frá því, er innköllunarfrestur er útrunninn.

Erfðafjárskattur skal talinn af hverjum erfðahluta um sig, og skal alt það, er hver erfingi um sig hlýtur úr búinu að arfi, gjöf, gjafaarfi o. s. frv., talið í einu lagi.

Nú hefir arfleifandi fyrir andlát sitt gefið eða afhent einhverjum erfingja svo mikið, að það, er honum ber af búinu, hrekkur eigi fyrir erfðafjárskatti hans, og skal þá greiða það, er til vantar, samkvæmt því, sem segir í 5. gr.

30
27. júní

9. gr.

Nú deyr maður, er arf hefir hlotið áður en erfðafjárskattur eftir þessum lögum er greiddur, en arfurinn fellur síðan til annara, og skal þá aðeins greiða skatt eitt skifti af arfi þessum, en fjárhæð skattsins skal, þegar svo ber við, miða við skyldleika erfingjanna við þann arfleifanda, er fjær þeim stendur að skyldleika.

10. gr.

Í öllum þeim dánarbúum, þar er opinber skifti fara eigi fram, svo og þegar það hjóna, er lengur lifir, situr í óskiftu búu, skulu erfingjar semja erfðafjárskýrslu og senda hana hinum reglulega skiftaráðanda áður en liðinn er frestur sá, er ákveðinn er í 8. gr.

Erfðafjárskýrslur skal semja eftir fyrirmynd, er stjórnarráðið setur, og skal í henni skýrt frá öllum verðmætum eignum búans og skuldum þess og skyldleik erfingja við hinn látna, svo og, ef skifti hafa farið fram, hvernig fjeð skiftist milli erfingja. Í erfðafjárskýrslu skal einnig skýrt frá gjöfum, afsölum eða samningum, er hinn látni kann að hafa gert og skattskylda fylgir eftir þessum lögum.

11. gr.

Skiftaráðandi skal hafa eftirlit með, að erfðafjárskýrslur sjeu rjett samdar og sendar ásamt greiðslu skattsins á ákveðnum fresti. Sje erfðafjárskýrsla eigi send í rjettan tíma, skal skiftaráðandi setja brjeflega hlutaðeigendum frest til að gera skýrsluna, og leggja við dagsektir.

Allir erfingjar skulu undirskrifa skýrsluna, og bera þeir allir ábyrgð á, að hún sje rjett og send á rjettum tíma.

12. gr.

Ef ekki fer fram sala á opinberu uppboði á fjármunum, sem falla í erfðir, skulu hinir lögskipuðu virðingarmenn sveitar- eða bæjarfjelagsins meta fjármunina til peninga, ef ætla má, að þeir nemi samtals 1000 krónum. Í þeim tilfellum, að málið geti varðað þá að einhverju leyti, eða þeir sjeu ekki til, skal skiftaráðandi útnefnda óvillhalla menn eða mann í þeirra stað.

Ef skiftaráðandi álítur, að arfleifandi hafi afhent eða gefið fjármuni í lifanda lífi, sem greiða ætti af erfðafjárskatt samkvæmt 4. gr., getur skiftaráðandi krafist skriflega yfirlýsingar um það af hálfu þeirra, sem honum þykir líklegt, að hlotið hafi þessa fjármuni. Ef einhver skorast undan að gefa slíkar skýrslur, skal skiftaráðandi brjeflega setja hlutaðeiganda frest til þess og leggja við dagsektir.

13. gr.

Allir embættismenn og aðrir, sem opinber störf hafa á hendi, sömu- leiðis stjórnendur banka, váttryggingarfjelaga, hlutafjelaga, kaupfjelaga, spari-

sjóða og annara slíkra stofnana eða fjelaga, eru skyldir að gefa ókeypis, í fyrir- **30**
skipuðu stuttu formi, allar þær skýrslur, er þeir geta í tje látið og mega verða **27. júní**
skiftaráðanda að liði við starf hans, svo sem skýrslur um hlutabryjef, skulda-
bryjef, þinglesin eða óþinglesin, innieignir, veðvottorð o. s. frv.

Ef einhver skorast undan að gefa þær skýrslur, sem krafist er, sker
stjórnarráðið úr, hvort hann sje skyldur til þess, og getur, ef þörf krefur, lagt
við dagsektir, uns skýrslurnar eru gefnar.

14. gr.

Nú verður sú raun á, að arfi hefir leynt verið vísvitandi eða rangt skýrt
frá atvikum, er áhrif hafa á skattinn, eða einhverju því leynt, er til greina
ber að taka til hækkunar skattsins, og skal þá greiða fimmfalda þá fjárhæð,
er lækkun skattsins fyrir þessar sakir mundi nema. Með mál útaf þessum efn-
um skal farið sem almennm lögreglumál, nema mál sje svo vaxið, að ákvæði
hinna almennu hegningarlaga nái til þess.

15. gr.

Erfðafjárskatt og dagsektir eftir lögum þessum má taka lögtaki sam-
kvæmt lögum 16. des. 1885.

16. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1922, og falla frá sama tíma úr gildi lög
nr. 15, 11. júlí 1911, um erfðafjárskatt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið í Reykjavík, 27. júní 1921.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.